

เทศน์อบรมฆราวาส ณ โรงเรียนอุดมศึกษา จ.ปทุมธานี

เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ [บ่าย]

“ธรรมไม่อยู่ในความคิดต้นเดาของผู้ใด”

วันนี้เป็นวันมหามงคลแก่บรรดาพี่น้องชาวไทยทั่วประเทศ จุดส่วนรวมคือโรงเรียนอุดมศึกษารังสิตเราในวันนี้ โดยมีคุณอุดม วัชรสกุลณี ผู้อำนวยการโรงเรียนอุดมศึกษารังสิต เป็นประธานก่อตั้งข้าวคราวเรื่องมหากุศลขึ้นมา โดยเชื้อเชิญหรือโฆษณาบรรดาพี่น้องชาวไทยที่รักชาติทั้งหลายให้ได้ทราบทั่วถึงกัน และมาบำเพ็ญมหากุศลเพื่อชาติของตนๆ จึงได้มีงานเกิดขึ้นในวันนี้ คราวที่แล้วก็ปรากฏว่าไปเทศน์ที่ลาดพร้าว ครั้งที่สองนี้ก็มาเทศน์ที่นี่ เพื่อแนะนำสั่งสอนให้บรรดาลูกหลานทั้งหลายได้ทราบเรื่องราวดีชั่วประการต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่รอบตัวของเราทุก ๆ ท่าน ให้ได้สำรวมระวัง และดำเนินกิจการเป็นไปเพื่อความราบรื่นดีงาม

หลังจากได้ยินได้ฟังอรรถธรรมที่ท่านชี้แจงแนวทางโดยถูกต้องเข้าสู่หัวใจแล้ว ก็ให้หันหน้าตั้งตาปฏิบัติดัดแปลงกาย วาจา ใจของตนเข้าสู่อรรถสู่ธรรม ซึ่งเป็นแนวทางที่ถูกต้องดีงามมาตั้งแต่ครั้งพระพุทธเจ้าของเรา พระพุทธเจ้าก่อนที่จะได้มาตรัสรู้ก็ทรงฝึกอบรมพระองค์เต็มเม็ดเต็มหน่วย ถึงขนาดที่ว่าโลกทั้งหลายไม่สามารถที่จะฝึกหัดอบรมตนได้อย่างพระองค์เลย แต่ครั้นแล้วพระองค์ก็ผ่านพ้นขึ้นมาจากอุปสรรคทั้งหลาย ซึ่งเป็นการกีดขวางทางดำเนินเพื่อบำเพ็ญพระบารมีของตน จนได้ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าขึ้นมา ในวันเดือน ๖ เพ็ญ

เท่าที่มีในประวัติว่า วันเดือน ๖ เพ็ญนั้น เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทรงสำเร็จความมุ่งหมายแห่งความเป็นศาสดา เพื่อรื้อขนสัตว์ออกจากกองทุกข์ทั้งหลาย ได้ปรากฏเด่นชัดขึ้นในวันนั้น ตามประวัติว่าโลกธาตุหวั่นไหวไปหมดเลย คำว่าโลกธาตุนี้หมายถึงโลกที่อยู่ในแดนสมมุติ และกองทุกข์ที่คลุกเคล้ากันมาโดยลำดับลำดา หาความบริสุทธิ์ความสุขที่ปลอดภัยล้วน ๆ ไม่มี มีความสุขแล้วมีความสุขทุกข์เจือปนกันไปมาน้อย ตามแต่กรรม คือการกระทำดีชั่วของสัตว์โลกแต่ละรายๆ

พระองค์ได้ตรัสรู้ขึ้นมาในคืนวันนั้น เป็นวันเดือน ๖ เพ็ญ ฟาดินถล่มไปหมด เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม มาอนุโมทนากราบไหว้สาธุการอย่างเรียบร้อยด้วยความลงใจในธรรม และความปลาบปลื้มปีติแห่งจิตใจที่เทวดา อินทร์ พรหมทั้งหลายที่เคยเป็นเทวดามาหลายหมื่นปีทิพย์ก็มี ก็เหือดแห้งมาด้วยศีลด้วยธรรม แต่ในคืนวันนั้น ประหนึ่งว่าฝนตกกระหน่ำใหญ่บนท้องฟ้ามหาสมุทรทั่วแดนโลกธาตุ ลงมาสู่แดนแห่ง

สัตว์ทั้งหลาย คือสามไตรภพ ได้แก่ กามภพ รูปภพ อรูปภพ สามภพนี้เป็นที่อยู่แห่งสัตว์ทั้งหลายผู้มีความสุขความทุกข์เจือปนกันไป

พวกเทพทั้งหลาย และสัตว์ทั้งหลายสามแดนโลกธาตุได้เข้ามาราบไหญ่บูชาด้วยความชื่นอกชื่นใจ ในวันนั้นที่มีความเหือดแห้งจากอรรถจากธรรมมานาน เพราะไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดสามารถที่จะค้นคว้าธรรมอันประเสริฐเลิศเลอนี้ มาประพรมสัตว์ทั้งหลายได้ ในวันนั้นจึงปรากฏขึ้น ถึงขนาดกระเทือนทั่วแดนโลกธาตุ ได้รับความสงบสุขร่มเย็นทั่วหน้ากันหมด นี่คือการอัศจรรย์ประเภทหนึ่ง ที่แสดงออกจากธรรมอัศจรรย์ล้นโลก ล้นสงสารของพระพุทธเจ้า ในขณะที่ตรัสรู้ธรรมขึ้นมา นั้นเป็นวาระแรกที่บรรดาสัตว์ทั้งหลายเริ่มได้รับความชุ่มเย็นจากธรรมที่ประพรมลงมาสู่สัตว์ทั่ว ๆ ไป ตามแต่สัตว์ที่มีกรรมหนักเบาเล็กน้อย ที่ควรจะได้รับประโยชน์จากธรรมที่พระองค์ท่านประทานให้นั้นเพียงไร ก็รับไปเสวยตามอำนาจแห่งบุญกรรมของตน

ตั้งแต่บัดนั้นมาก็ประกาศธรรมสอนโลกด้วยธรรมอันเลิศเลอ ได้เห็นผลเป็นที่พอใจของชาวโลก หรือสัตว์ทั้งหลายทั่ว ๆ ไป ธรรมที่เลิศเลอจึงประกาศให้โลกทั้งหลายได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังทั่วถึงกัน และได้ปฏิญาณตนต่อธรรมที่เลิศเลอนั้น ทั้งคำพูดและความนึกคิดภายในจิตใจของตนตลอดมา ในบรรดาสัตว์โลกมีชาวพุทธทั่วโลกเป็นประมาณ เป็นต้น ว่าพุทฺธ สรณํ คจฺฉามิ สิ่งที่เราเรียกร้องหามาตลอดคือที่พึ่งอันเลิศเลอนั้น วันนี้ได้ปรากฏแล้วต่อหัวใจของเรา คือพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ขึ้นแล้วด้วยความเป็นศาสดาที่เลิศเลอ

ธรรมที่ทรงตรัสรู้นั้นเป็นธรรมที่สัตว์ตัวใดทั้งสามแดนโลกธาตุนี้ ไม่อาจจะสัมผัสสัมผัสและรู้เห็นได้เลย แต่พระองค์ก็ทรงรื้อฟื้นขึ้นมาเต็มพระทัยในองค์ของศาสดาประกาศธรรมทั้งหลาย นี้เรียกว่าธมฺม สรณํ คจฺฉามิ ได้ถึงแล้วซึ่งพระพุทธเจ้าผู้เลิศเลอ และพระธรรมที่เลิศเลอ ซึ่งจะจุดลากสัตว์ทั้งหลายให้หลุดพ้นไปจากทุกข์โดยลำดับตลอดมาจากพระพุทธเจ้าทั้งหลาย มาบัดนี้มาถึงวาระของพระพุทธเจ้าแห่งเราทั้งหลาย ได้เข้าถึงแล้วซึ่งธรรมดวงนี้ แล้วประกาศสอนโลกถึงได้รับผลเป็นที่พอใจ

ปรากฏขึ้นมาจาก พระสงฆ์สาวกของพระพุทธเจ้าเป็นผู้ตรัสรู้ตามพระองค์ คือบรรลุธรรมตั้งแต่ชั้นโสดา สกิทาคา อนาคา จนถึงขั้นอรหัต ตัดกิเลสขาดสะบั้นลงไปจากจิตใจ กลายเป็นพระสงฆ์สาวกที่เลิศเลอขึ้นมา ให้พวกเราชาวพุทธทั้งหลายได้กราบไหญ่บูชา นี่ละเรื่องราวที่พระพุทธเจ้าอุบัติขึ้นมาแต่ละครั้งนั้น ทำประโยชน์ให้โลกอย่างมหาศาล ไม่มีใครประมาณเทียบเท่า หรือเสมอเหมือนพระองค์ได้เลย ศาสดาองค์นี้ได้เป็นสรณะของพี่น้องชาวไทยเราประจักษ์หัวใจทุกคน

จึงควรจะมีสติปัญญาที่ดีกับวาสนาของตน ที่เกิดมาในภพพหุติดต่อกับความเป็นมนุษย์ ซึ่งควรจะมีสัมพันธสัมพันธ์ธรรมของพระพุทธเจ้าทั้งฝ่ายดีฝ่ายชั่วได้เต็มกำลังของตน จึงควรมีความปิติยินดี อย่าได้เพเลิดเพลนกับตั้งแต่ความชั่วช้าลามกที่กิเลสหลอกลวงดัดด้น นำเครื่องล่อให้เราหลงตามไปตลอดนี้เลย ขอให้จิตระลึกนึกน้อมถึงอรรถถึงธรรม แม้จะชมก็ชมประเภทยาที่มีเป็นธรรมดา การรับประทานยามีชมบ้าง แต่คุณค่าของยานั้นสามารถทำให้พ้นจากเจ็บไข้ได้ป่วย ถึงขั้นเป็นปกติได้เพราะอำนาจแห่งยาเป็นเครื่องรักษาเรา

นี้ธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นธรรมที่เลิศเลอ แต่กิเลสมันไปทำการหลอกลวงเอาไว้วว่า ธรรมพระพุทธเจ้าประหนึ่งว่าบอระเพ็ด ทั้งเผ็ด ทั้งร้อน ทั้งเค็ม ทั้งเปรี้ยว ทั้งหวาน หากความถูกต้องกับลิ้นกับปากไม่ค่อยมีเลย มีตั้งแต่ทำให้ฝืนกิน ฝืนกลืนไปทั้งนั้น นี่คือกิเลสเข้าไปเคลือบธรรมที่มีรสอันโอชานั้นไว้หมด เพราะฉะนั้นสัตว์โลกจึงไม่พอใจ หรือไม่เต็มใจที่จะรักษาปฏิบัติศีลธรรม เพราะเห็นว่าขมไป เค็มไป เผ็ดไป ร้อนไป กินแล้วไม่สะดวกสบายลิ้นเหมือนวังตามกิเลส ทั้งหวาน ทั้งจืด ทั้งไฟเพราะเพราะพริ้งหลอกลวงสัตว์โลกให้หลงมกไปตาม ไม่ว่าผู้เรียนมาก เรียนน้อย ชั้นสูง ชั้นต่ำ ไม่ว่าเศรษฐีภุมมพี ไม่ว่าคนทุกชั้นคนจน ใครได้เข้ามาดื่มรสของกิเลสที่มันเอาเครื่องหลอกลวงฉาบทาไว้แล้ว หลงกันทั้งนั้น ๆ ตลอดมา

แม้จะได้สนใจในขั้นเริ่มแรกแล้ว มันก็ไม่พ้นที่จะเอายามาหลอกลวงให้หลงในอันดับต่อไปว่าได้ไม่พอ กินไม่พอ ก็คือกิเลสนี้แล เห็นอะไรก็มีแต่ความไม่พอ สร้างความหิวโหยไว้กับหัวใจสัตว์ตลอดไป ได้อะไรก็ไม่พอ มีเท่าไรกินเท่าไรไม่มีความพอก็คือกิเลสฉาบทา นี่แลทำให้สัตว์โลกทั้งหลายได้มีความจิตจางในธรรม มากยิ่งกว่าการดูดดื่มในกิเลสซึ่งเป็นเครื่องล่อลวงตลอดมา ด้วยเหตุนี้ธรรมจึงลำบากสำหรับสัตว์ทั้งหลายที่จะบิบบินไปตามได้ พระองค์ถึงกับท้อพระทัยในการแนะนำสั่งสอนสัตว์โลกในเบื้องต้น นี่พวกเราทั้งหลายก็ได้เกิดมาประสบพบเห็นพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์

ตาของเราก็ได้เห็น อย่างพระพุทธรูปก็คือองค์แทนของศาสดา พระธรรมท่านมีในคัมภีร์ไบเบิลนั้นก็คือองค์แทนของธรรม พระสงฆ์สาวกที่ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบบรรลุมรรคผลนิพพาน เป็นคลังแห่งธรรมทั้งหลายบนหัวใจของท่านแล้ว ประสิทธิ์ประสาทให้โลกทั้งหลายได้รับความสงบร่มเย็น ด้วยการระลึก และการได้ยิน ได้ฟังจากธรรมของท่าน พระสงฆ์นี้ท่านเลิศเลอได้มาครองใจของชาวพุทธเรา วันนี้ขอสรุปในเรื่องพระรัตนตรัย คือแก้วอันล้ำค่าสามดวงได้แก่ พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ นี้เราได้นอบน้อม หรือยึดเข้ามาไว้เป็นขวัญตาขวัญใจของเรา เรียกว่าเป็นชาวพุทธ

จึงควรจะได้ปฏิบัติตนไปตามลำดับลำดับแห่งธรรมที่ท่านสอนไว้ เราจะได้เป็นคนดีคนดี ผู้ใหญ่เป็นคนดี เด็กก็ดูตัวอย่างของผู้ใหญ่ซึ่งเป็นแบบพิมพ์อันดีงาม ลูกเต้าเห็นพ่อแม่เป็นสิริมงคล เป็นที่ข่มเยินใจแก่ตนด้วยความประพฤติหน้าที่การงานเฉพาะอย่างยิ่งพอกับแม่ไม่ทะเลาะกัน ด้วยหญิงด้วยชายกาฝากที่คอยมากัดตักกัดปอดของพ่อของแม่ไปทุกวัน โดยพอมองเห็นผู้สาวเห็นผู้หญิงไม่ได้ วิ่งเผ่นตามเขาไป แล้วก็สร้างพินสร้างไฟให้ลูกได้รับความเดือดร้อน และสร้างชวากสร้างหนามพินไฟเผาอกกรรยาอย่างนี้ เป็นความเสียหายอย่างมาก

พ่อแม่ที่ดีไม่สนใจกับหญิงใดชายใดในโลกนี้ อยู่ในกรอบแห่งศีลแห่งธรรมที่เรียกว่าไฟในเตา ไฟในเตานั้นคือกาเมสุ มิจฉาจาร อย่าได้ออกนอกกรอบนอกทาง คือศีลธรรมนี้ออกไป จะไปกระทบตั้งแต่เสี้ยนแต่หนามแต่พินแต่ไฟ แล้วนำมาเผาไหม้กันไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย นี่ศีลธรรมท่านสอนไว้อย่างนี้ ท่านเรียกว่าไฟในเตา เตานั้นแลเป็นที่เก็บไฟไว้ใช้ผลประโยชน์ภายในเตาไฟนั้น อย่าให้นอกเหนือจากเตาไป โดยฉลอบไปหาหญิงนั้นชายนั้นนอกจากสามิภรรยาของตน นี่เรียกว่าไฟติดด้าน ไฟลุกลาม ไปหาไหม้ไม่เข้าท่า

สุดท้ายก็กลับมาเผาไหม้หัวอกอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น ผัวไม่ดีก็นำไฟมาเผาแม่เผาลูกเผาเต้า แม่ไม่ดีก็นำพินนำไฟจากนอกบ้าน อันเป็นพวกกาฝากนั้นเข้ามาเผาลูกเต้าหลานเหลน เผาเมียของตน ทั้งผัว ทั้งเมีย ต่างคนต่างไม่ดี เป็นการสร้างพินสร้างไฟเผาตนเองและครอบครัวลูกหลานให้เดือดร้อนไปหมด ในโคตรในวงศ์นั้นเลยกลายเป็นพินเป็นไฟ เพราะนำกิเลสตัวพินตัวไฟเข้ามาเผาไหม้ตนเอง แทนที่จะนำอรรณนาธรรมมาประพฤติปฏิบัติ

เมื่อต่างคนต่างได้ยินได้ฟังธรรมข้อผิด ถูก ชั่ว ดีแล้วอย่างนี้ นำไปปฏิบัติให้อยู่ในกรอบแห่งศีลแห่งธรรม ผัวจะข่มเยินหัวใจ เมียจะข่มเยินภายในจิตใจ ลูกเต้าหลานเหลนจะมีความอบอุ่น ไปเรียนหนังสือตามโรงรำโรงเรียนก็ไม่ใช่สัญญาอารมณ์เหม่อมองด้วยประการต่าง ๆ ที่เป็นการไร้สติ เพราะพ่อแม่สร้างเหตุการณ์เผาหัวอกลูกในเวลาทะเลาะกันให้เห็นต่อหน้าต่อตา ไปโรงรำโรงเรียนแล้วก็พกเอาอารมณ์พินไฟนั้นไปเผาไหม้ในโรงเรียน

บรรดาลูกที่ดีทั้งหลายที่พ่อแม่เขาเป็นแบบพิมพ์ที่ดี เขาตั้งหน้าตั้งตาเรียนหนังสือ แต่เรานี้เป็นพินเป็นไฟ เพราะพ่อแม่เอาพินเอาไฟเผาให้เห็นต่อหน้าต่อตา ระหว่างพอกับแม่ ลูกเต้าที่มองดูอยู่แล้ว ก็พกเอาไฟนี้พกออกไปจากบ้านจากเรือน ไปเผาหัวอกหัวอกตน ไปเรียนหนังสือไม่รู้เรื่องราว ไม่ทราบว่าจะสอนว่าอย่างไร ไม่สนใจ ไปสนใจตั้งแต่อารมณ์ที่เป็นพินเป็นไฟเผาไหม้ของพ่อของแม่ เอามาเผาตัวเองอยู่

ตลอดเวลา นี่ความเสียหายเป็นมาจากแบบพิมพ์ คือพ่อ คือแม่ จึงต้องให้ระมัดระวัง รักษาตัวด้วยดี เราเป็นพ่อเป็นแม่ที่ดี ลูกเล็กเด็กแดงของเรามีความรัก ความอบอุ่น มาก ลูกที่ดีพ่อแม่ก็มีความสุข เบาใจ

ลูกคนหนึ่งสองคนเป็นลูกที่ดีก็สร้างความอบอุ่น หรือสร้างความดีอกดีใจ เบาใจ ให้พ่อให้แม่ ลูกมีหลายคนเท่าไรตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตัวเป็นคนดี จากพ่อจากแม่เป็นแบบฉบับแล้ว ลูกก็เป็นลูกดี เรียนหนังสือหนังสือ ทำหน้าที่การงานอะไรก็เป็นขึ้นเป็นอัน เป็นสัดเป็นส่วนเรื่อยไป นี่เพราะอำนาจแห่งศีลแห่งธรรมที่ท่านประสิทธิ์ประสาทไว้ ให้ชาวพุทธเรานำมาปฏิบัติ ขอให้ไปปฏิบัติในบ้านในเรือนก็คือเรานี้แหละ จะเป็นผู้ปฏิบัติตัว ออกจากบ้านจากเรือนไป เราก็นำข้อคิดอ่านไตร่ตรองที่ถูกต้องตามอรรถตามธรรมนี้ไปเป็นแนวทางประพฤติปฏิบัติ เราก็จะเป็นคนดีคนดี

วันนี้ก็ระมัดระวังรักษา สมกับเราเป็นผู้รับผิดชอบในตัวของเรา วันหน้าก็รักษา อย่างนี้ วันต่อไป เดือนต่อไป ปีต่อไป รักษาเป็นประจำจนมีความเคยชินต่อการรักษา ความดี กำจัดความชั่วทั้งหลายให้ห่างไกลจากตนเองแล้ว ความดีทั้งหลายนี้ต่างคนต่าง ทำดี มาละละเล้ากันก็เป็นมงคล เป็นมหามงคลแก่สังคมต่าง ๆ แม้ที่สุดในบ้านในเรือน โคตรแซ่ของเราก็กลายเป็นบ้านเรือนโคตรแซ่ที่ดี ที่อบอุ่น ชุ่มเย็นไปตามอรรถตามธรรมที่เรานำมาปฏิบัติได้ผลประจักษ์ใจ จึงขอให้บรรดาพี่น้องทั้งหลายซึ่งทุกคนมีพ่อแม่ มีแม่ มีลูกมีเต้าละเล้ากันตลอดเวลา ซึ่งเป็นการศึกษาในหลักธรรมชาติดูอยู่ด้วยกัน เพราะการสังคมกันอยู่ตลอดไป

จึงขอให้ได้ความดีความดีนี้ไปปฏิบัติแจกจ่ายกัน ดีกว่าที่เราจะวิ่งตามความชั่ว จนกลายเป็นนิสัยเสียอีก ความชั่วนี้ไม่ได้ตั้งใจนะว่าเป็นความชั่ว จะสร้างความชั่ว แต่มันละเลื้อยตลอดมาสำหรับความชั่ว มองเห็นสิ่งใดกระทบกระเทือนนี้ ก็เลศการสร้าง ความชั่วจะเกิดขึ้นจากการได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง สิ่งนั้นเรื่อย ๆ ไป ถ้าไม่มีอรรถมีธรรม พิจารณาไตร่ตรองจากการได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังนั้น เราจะเสียผู้เสียคนไปวันละเล็กละน้อย เห็นอะไร ได้ยินอะไรก็ตาม ต้องมีธรรมเข้าเคลือบแผ้วเสมอ นี่ท่านเรียกว่า คนมีธรรมในใจ ประกอบหน้าที่การงานใด ๆ ก็ขอให้มีธรรมในใจเสมอ ท่านเรียกว่า ความถูกต้องแม่นยำในจิตใจของเรา

คิดประการใดมีสติธรรม ปัญญาธรรม ใคร่ครวญอยู่โดยสม่ำเสมอ แล้วจะค่อย แคล้วคลาดปลอดภัย แม้ที่สุดการทำบาปทำกรรม ซึ่งเป็นพิษเป็นไฟเผาไหม้ในหัวอกของเราตลอดมาตั้งกัปตั้งกัลป์จนกระทั่งบัดนี้ และจะมีอีกต่อไปถ้าไม่สำรวม นั่นก็จะสงบลงไป ๆ เพราะการสร้างความคิดซึ่งเป็นเหมือนกับน้ำดับไฟ ดับลงไปทีตรงไหนไฟ ย่อมมอดมอดลงไป ไฟคือกิเลสสร้างขึ้นมาให้เป็นความร้อนแสบหัวใจของเรา น้ำคือ

ธรรมะล้าลงไปด้วยความถูกต้องแม่นยำ ความผิดพลาดทั้งหลายนั้นก็ค่อยจางไปจากจิตใจ

นี่ละการฝึกหัดตนจึงเป็นสิ่งที่ลำบากอยู่ไม่น้อย เพราะฝืนคติธรรมตาของกิเลส ซึ่งเป็นฝ่ายต่ำมันจุตลากลงตลอดเวลา ไม่ยอมให้สัตว์ตัวใดพ้นไปจากอำนาจของกิเลส นี้เลย มันจะกวาดต้อนเข้ามาสู่ความอยาก ความทะเยอทะยาน ความไม่รู้จักเป็นจักตาย ความโลภก็มาก ความโกรธก็มาก ความฉุนเฉียวมาก ไม่ได้อย่างใจก็เกิดความเสียอกเสียใจ กระแทกกระเทือนถึงการฆ่าฟันรันแท่งกันก็ได้ ราคะตัณหาก็ได้ไม่พอ ไม่มีคำว่าพอ หญิงมีกี่คนในโลกนี้ให้กัว้นเข้ามาเป็นเมียของตนหมด ผู้ชายมีกี่คนในโลกนี้ให้กัว้นเข้ามาเป็นผัวของตนหมด

นอกจากนั้นก็ยังไม่พอ นี่ท่านเรียกว่าราคะตัณหาสร้างความโลภไม่มีเมืองพอ และสร้างพินสร้างไฟให้บรรดาสัตว์ทั้งหลายเดือดร้อนทั่วหน้ากัน จึงพากันระวังให้มาก นี่ท่านเรียกว่ากิเลส สิ่งเหล่านี้มันเป็นพินเป็นไฟภายในหัวใจ มันฝังอยู่ภายในจิตใจ เช่นเดียวกับธรรมนั้นแล กิเลสก็ดี ธรรมก็ดี อย่าเข้าใจว่าจะเกิดขึ้นสถานที่ใด สร้างความทุกข์ความเดือดร้อน และสร้างความสุขความเจริญให้แก่สิ่งใด และวัตถุใด สถานที่ใดเลย แต่มันเกิดขึ้นกับใจของสัตว์โลก ทั้งกิเลสก็เกิดขึ้นภายในใจของสัตว์โลก ธรรมก็เกิดขึ้นภายในใจของสัตว์โลก

เวลาเกิดขึ้นแล้วและฝังอยู่ภายในจิตใจนั้นแล้ว ส่วนมากจะเป็นฝ่ายธรรมมีอำนาจมากกว่า พอกระดิกพลิกแพลงความคิด ความอ่าน ความได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังอะไรขึ้นมา นี่ กิเลสจะโดดเข้าทำงานก่อนแล้ว ตีความหมายไปทางกิเลสกลายเป็นความมัวหมอง ความเสียหายไปตาม ๆ กันหมด เพราะอำนาจของกิเลส นี่เรียกว่าอารมณ์ของกิเลส คือกิเลสเป็นอารมณ์ประเภทหนึ่ง ธรรมเป็นอารมณ์ประเภทหนึ่งเกิดขึ้นจากใจของเราแต่ละคน ๆ นั้นแล ท่านทั้งหลายที่ไม่เคยทราบว่ากิเลสเป็นอย่างไร ธรรมเป็นอย่างไร ให้พึงสังเกตตัวเองนะ

ถ้าธรรมตาภิเลสมีอยู่ก็นี้ ๆ ตัวเองภายในใจ ไม่ออกทำงานก็เหมือนไม่มีเรื่องมีราว ธรรมก็นี้ ๆ อยู่เช่นเดียวกัน ไม่ออกทำงานสู่อารมณ์ต่าง ๆ ก็เหมือนไม่มีงาน แต่เมื่อกระดิกออกไปแล้ว กิเลสจะเป็นอารมณ์แสดงตัวขึ้นมา ได้เห็น ได้ยิน อารมณ์ของกิเลสนั้นจะให้เกิดความรัก ความชอบ ความเกลียด ความชิงชังขึ้นมา พอใจบ้าง ไม่พอใจบ้าง รักบ้าง เกลียดบ้าง กริ้วบ้าง โกรธบ้าง ตามที่สบอารมณ์ของกิเลส นี่ท่านเรียกว่าอารมณ์ของกิเลสมันผลักดันจิตใจของเราให้หมุนไปตามตลอดเวลา

ถ้ายังไม่เคยได้ยินว่ากิเลสเป็นอย่างไร อารมณ์เป็นอย่างไรนั้น ให้พึงทราบความเคลื่อนไหวของใจ และความผลักดันแห่งอารมณ์ที่มีอยู่ในใจให้คิด ให้อยาก

ให้ทะเลาะกัน ไม่รู้จักเป็นจักตาย ส่วนมากมักจะทำด้วยความชอบใจ ไม่คำนึงถึงบาป ถึงบุญ คุณ โทษ ประการใด นี่คือการมัวเมาของกิเลส เพราะฉะนั้นมันจึงผลักดันสัตว์ทั้งหลายให้ทำตามใจของมัน ความตามใจของมันนั่นคือทางแห่งความชั่ว และทำอย่างราบรื่น ไม่ได้คิดสะดุดใจเลยว่านี่เป็นความชั่วประการใดบ้าง แล้วก็ทำไปจนเพลิน จนกลายเป็นนิสัยขึ้นมา เลยเป็นเรื่องแต่คนชั่วทั้งนั้น ๆ

ทีนี้วันหนึ่งไม่ได้ทำไม่ได้นะ ถ้างงได้ทำให้หนักมือ ถึงขนาดที่เป็นยาเสพติดเข้าไปแล้ว ยาภายนอกเขายาเสพติดนั้น ยาเสพติดนี้ รำลือทั่วประเทศเซตแดน แต่ยาเสพติดของผู้ที่มีจริตประเภทที่ฝังใจ อยากทะเลาะกันในเรื่องทั้งหลายไม่มีประมาณนี้ เราไม่เคยหักห้าม มีแต่วิ่งตามมัน ๆ นี่เป็นยาเสพติดที่ฝังลึกมาก สามารถที่จะทำให้คนเสียคนทั้งคนก็ได้ ทั้งหญิงทั้งชาย ยาเสพติดประเภทนี้ต้องแก้ด้วยอรรถด้วยธรรม สิ่งที่ไม่ดีแล้วอย่าทำ ถึงอยากทำก็อย่าทำ เพราะทำลงไปแล้วก็เท่ากับทำลายตน สंहารตนนั้นแล จึงต้องงดเว้นด้วยอรรถด้วยธรรม แม้จะไม่อยากเว้นก็ต้องเว้น ชื่อว่าผู้มีธรรม

ธรรมเท่านั้นจะเป็นเครื่องกำจัดสิ่งไม่ดีทั้งหลาย ทั้ง ๆ ที่อยากทำก็ผลักดันกันไว้ไม่ให้ทำ ยาเสพติดประเภทนี้ต้องแก้ด้วยอรรถด้วยธรรม แก้อย่างอื่นไม่ได้ อย่างที่เขาว่ายาเสพติดภายนอก อันนั้นมันเป็นเรื่องผิวเผิน เพราะคนไม่แก้ยาเสพติดภายในใจเสียก่อนแล้ว ยาเสพติดเหล่านั้นจะให้หยุด หยุดไม่ได้เมื่อใจไม่พายุติ ถ้าใจรู้เหตุรู้ผล ความดีชั่ว เสียหายต่าง ๆ จากยาเสพติดนั้นแล้ว จิตจะปิดเสียเอง มีเท่าไรก็ไม่กินยาเสพติด เพราะเกิดมาตั้งแต่พ่อแม่ ปู่ ย่า ตา ยายเรา ท่านไม่เคยเอายาเสพติดมาป้อนลูก ให้กินยาเสพติดแล้วเป็นพิษเป็นภัย ถึงขนาดที่ว่าโรคเรื้อรังติดภายในใจ อยากกินตั้งแต่ยาเสพติดนี้เลย

ท่านเอาแต่ของดิบของดีมาป้อนลูกป้อนเต้า โอ๊ย อาหารก็ประณีตบรรจง พ่อแม่กินอย่างหนึ่ง ใช้อย่างหนึ่ง ลูกกินอย่างหนึ่ง ใช้อย่างหนึ่ง ดีกว่าพ่อว่าแม่ตลอดไป ถ้ามีน้อยก็มอบให้ลูกกินเสีย มอบให้ลูกใช้เสีย พ่อแม่ก็เรียกว่ากินเศษกินเดนของลูกเต้าทุกคน ๆ เพราะฉะนั้น บ่อยกลางบ้านกลางเรือนของลูกทั้งหลายก็คือ พ่อกับแม่นั้นแล นี่พูดลูกถามออกไปยาเสพติดแล้วมันก็หลงลืมไปอีกอย่างนี้แหละ นี่คือนิยามยาเสพติดภายนอก เมื่อเรามีธรรมในใจแล้ว เราจะสลัดปิดมันได้อย่างทันท่วงที มีมากมีน้อยเพียงไรตัดได้ทั้งนั้น ถ้าจิตใจยังพอใจที่จะเสพยาเสพติดอยู่อีกแล้ว ตายแล้วไปเกิดที่ภพที่ชาติมันก็ไม่ถอยไถ่เรื่องยาเสพติด ถ้ามีธรรมตัดแล้วขาดสะบั้นไปเลย

โลกที่ขาดยาเสพติดคือโลกไม่มีธรรม โลกไม่สนใจที่จะรักษาตัว คนเรารักตัวทุกคน แต่เวลาปฏิบัติมักทำตัวให้เป็นภัยแก่ตัวเองเสมอ เช่นอย่างคนไปติดยาเสพติด

ติด นี่คือคนทำลายตน คำว่ารักตัว เอาพิษเอาภัยมาเผาตัวเองก็กลายเป็นเครื่องสังหารตนเอง และเป็นภัยต่อตนเองไปเสียเพราะความคิดผิดทาง เมื่อความคิดถูกทางว่าอันใดเป็นภัยปิดออก ๆ อย่างนี้เรียกว่าผู้มีธรรม ขอให้ท่านทั้งหลายนำธรรมนี้ไปปฏิบัติแก่ตัวเอง คำว่าธรรมเราไม่เคยได้ยินได้ฟังมาแต่ก่อน ไม่เคยปฏิบัติ ก็ขอให้ได้ยินได้ฟังในขณะที่ท่านเทศนาว่าการ แล้วนำไปปฏิบัติ

ธรรมนี้ไม่เคยทำความเสียหายลุ่มจมให้แก่โลกแม้แต่เล็กแต่น้อยเลย แต่กิเลสนั้นทำความเสียหายตลอดมา ไม่มีใครกล่าวถึงมันเลยว่ามันเป็นตัวโทษตัวภัย ตัวเสนียดจัญไร ตัวเป็นข้าศึกศัตรูต่อสังคม หรือต่อสัตว์โลกทั่ว ๆ ไป ไม่มีใครกล่าวถึง มีแต่ต่างคนต่างวิ่งเต้นผ่นกระโดดกับสิ่งเหล่านี้ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้จึงผลิตความทุกข์ให้แก่สัตว์ทั้งหลายได้รับกันทุกหย่อมหญ้าไปเลย เราอย่าไปเข้าใจว่าบ้านนั้นเจริญ บ้านนี้เจริญ บ้านไหนเจริญ ก็มันมีแต่อิฐ แต่ปูน แต่หิน แต่ทราย มีแต่เหล็กแต่เหลา เอามาปรับปรุงผสมกันเข้า สร้างมาเป็นตึกรามบ้านช่องเท่านั้นชั้นเท่านั้นชั้น ก็ชั้นมันก็คืออิฐ ปูน หิน ทราย เหล็กเหลาเหล่านี้แล มันไม่ได้เป็นเทวบุตร เทวดา เป็นอินทร์ เป็นพรหม เป็นสวรรค์ นิพพานที่ไหนเลย มันเป็นอิฐ ปูน หิน ทราย อย่างนั้นแหละ

นอกจากจิตของเราจะไปหลงมกมายกับมัน ก็เดินไปตามมันเท่านั้น โลกจึงหาความสุขไม่ได้ เพราะความอึดพอกไม่มีในกิเลส กิเลสนี้ได้เท่าไรไม่อึดพอกเพราะความชอบสรรเสริญยกย่องไม่มีใครเกินกิเลส กิเลสนี้ตัวชอบขยอที่สุดเลย แต่ธรรมท่านไม่ชอบ อะไรไม่ดีท่านปิดออกเลย กิเลสมันไม่เป็นเช่นนั้น ถ้าไปทำชั่วทั้งๆ ที่ไม่ดี เมื่อเขายกย่องว่า แหม นักเลงคนนี้ เสือใหญ่คนนี้เก่งมาก อำนาจมาก ฉลาดมากในการปล้นจี้ ทุกสิ่งทุกอย่างได้ทุกแห่งทุกมุม ไม่มีใครเกินใจผู้ร้ายคนนี้ โห่ หูฟังขึ้นเลยละ นี่เป็นบ้าเข้าอีกแล้ว ไข้ไหมละ นี่ละกิเลสมันชอบขยอแต่ธรรมท่านไม่ชอบ เพราะมันเป็นภัยจะไปชอบอะไร สิ่งไม่ดีก็ว่าเป็นภัยปิดออก ๆ สร้างแต่ความตึงามของตน

ความตึงามนี้จะสร้างความอบอุ่นให้แก่จิตใจของเราเป็นลำดับลำดับ คนมีธรรมในใจกับคนไม่มีธรรมในใจนี้ต่างกันมาก ดังที่กล่าวแล้วในสักระนี้ว่า โลกนี้ที่ไหนมันเจริญรุ่งเรือง ถ้าใจไม่มีธรรมมีธรรมเสียอย่างเดียว ไปขึ้นอยู่บนฟ้าก็ไปร้อนอยู่บนฟ้า เพราะกิเลสมันบิบอยู่ที่หัวใจ หัวใจพาไปที่ไหนมันก็บิบอยู่ที่หัวใจนั้นแหละ เพราะไม่มีเครื่องกำจัดมัน โลกไหนมันก็มีอย่างเดียวกันหมด แล้วคำว่าเจริญมันก็มีแต่ความติดความตึง ความหลงมกมายไปตามกิเลสทั้งนั้น เวลาย้อนเข้ามาถามหัวใจผู้เป็นเจ้าของครองบ้านครองเรือน ครองโลกครองสงสารนั้นมีความสุขบ้างไหม แทบไม่มี นี่คือความจริง

ธรรมท่านพูดตามหลักความจริงอย่างนี้ มองไปตรงไหนก็มีตั้งแต่เงา มันไม่มีความจริง อะไรเป็นเงา สมบัติเงินทองข้าวของ ตีกรามบ้านช่อง อาศัยเขาเพียงชั่วกาลเวลาเท่านั้น ตายแล้วหมดความหมาย สิ่งเหล่านี้เป็นอิฐ เป็นปูน หิน ทราช ตีกรามบ้านช่องอยู่ตามเดิม ไม่ได้ไปตกนรกขึ้นสวรรค์ เหมือนเจ้าของผู้มีความภาคภูมิใจหลงเขาที่เป็นเงา ๆ นั่นเลย ลงนรกก็คือเราผู้ไม่มีธรรมในใจ ติดแต่สิ่งเหล่านั้นพอเป็นเงา ๆ ตายแล้วหาที่พึ่ง ที่เกาะ ที่ยึดไม่ได้เลย นี่มีความสุขที่ตรงไหน

ใครเกิดมาในโลกนี้ เศรษฐีก็ตายได้เหมือนกัน คนทุกข์ คนจนตายได้ ชื่อว่าเกิดกับตายแล้วเป็นของคู่กันมาตั้งแต่เดิม เราจะพลัดพรากจากมัน หรือปิดมันไปที่ไหน จะไม่ให้มาติดตัวเรา มันต้องติด นอกจากเรามีอรรถมีธรรม เราจะแยกแยะปิดเป่ามันในสิ่งไม่ดีที่จะเพิ่มความทุกข์ให้แก่เราเท่านั้น ท่านจึงสอนให้มีอรรถมีธรรม เป็นเศรษฐีก็ตาม ถ้ามีธรรมแล้วเศรษฐีคนนั้นครองทั้งสมบัติภายนอก ครองทั้งสมบัติภายในคือความสุขภายในจิตใจเพราะธรรมหล่อเลี้ยง มองไปข้างนอกตีกรามบ้านช่องก็เป็นสมบัติของเราเสีย เราอาศัยในขณะที่มีชีวิตอยู่นั้นจนกระทั่งถึงวันตายด้วยความอบอุ่น เวลาตายไปแล้วธรรมก็มีในใจของเรา ท่านเราก็ได้บริจาคเป็นประจักษ์นัยของเรา มีมากมีน้อยไม่เสียหาย

การทำบุญให้ทานเป็นนิสัยของจอมปราชญ์ที่พาดำเนินมา พระพุทธเจ้าเป็นศาสดาก็เพราะการให้ทาน การตระหนี่ถี่เหนียวเป็นการขัดแย้งกับการทำบุญให้ทาน และขัดแย้งต่อความสุขความเจริญ ความสมบูรณ์พูนผล จึงตัดมันออก มีมากมีน้อยขอให้ได้กินได้ทาน ถูกต้องกับจริตินัยของชาวพุทธเรา มนุษย์เรา จึงต้องมีการทำบุญให้ทานกันประจำตลอดมา ดังที่เราเป็นชาวพุทธ นี่ทั่วประเทศไทย ไปที่ไหนภาคใดก็ตาม เรื่องการให้ทานเป็นนิสัยแบบเดียวกันหมด เพราะเราเป็นลูกชาวพุทธ มีความเฉลียวเผื่อแผ่ มีการทำบุญให้ทาน

แม้พระไปบิณฑบาตในสถานที่ใดก็ไม่เคยปรากฏว่า พระถือบาตรเปล่ากลับมา ไม่มีใครทำบุญให้ทาน เพราะความตระหนี่ถี่เหนียวไม่ยอมให้พระ ถึงขนาดที่พระอดอยากขาดแคลนนี้ไม่เคยมี บิณฑบาตที่ไหนก็เต็มบาตรมา ๆ เพราะความเสียสละ นี้เรียกว่านิสัยแห่งชาวพุทธเรา เป็นนิสัยที่กว้างขวาง สร้างความเบิกกว้างให้แก่ตนและภพชาติของตนไปตลอดทีเดียว ไปที่ไหนผู้มีการทำบุญให้ทานไม่อดอยากขาดแคลน แม้โลกหรือคนอื่นใดเขาจะคับแคบตีบตัน แต่คนผู้มีจิตใจอันกว้างขวาง ทำบุญให้ทานเป็นนิสัยนั้น จะไม่อดอยากขาดแคลน บุญกรรมอันดีงามของตัวเองนั้นแหละจะเป็นเครื่องสนับสนุนโดยที่ใครคาดคิดค้นเดาไม่ได้เลย หากเป็นขึ้นมาตามวิสัยของธรรม ใครจงอย่าคิดคาดนะ ว่าธรรม ว่ากรรมเป็นอย่างนั้น ธรรมเป็นอย่างนี้ กรรม

เป็นอย่างนั้น อย่าไปคิดไปคาด ผิดทั้งเพ ไม่อย่างนั้นก็ไม่ใช่เรียกว่า ธรรมเลิศเลอ
อัศจรรย์ได้เลย นี่เลิศเลอทุกอย่าง ไม่อยู่ในความคาดคิดต้นเดาของผู้ใดเลย ท่าน
จึงสอนให้ระวังกรรม

กรรม แปลว่าการกระทำ การกระทำดี ทำชั่ว เรานั้นแหละจะเป็นผู้กระทำ แล้ว
ให้ระมัดระวัง การทำนี้เป็นประเพณีหรือชั่ว ถ้าหากว่าชั่วแล้วอย่าทำ เป็นความกระทบ
กระเทือนเสียหายแก่ตนเอง ให้ทำตั้งแต่ความดี อย่างตะกั่วนี้พูดถึงเรื่อง การทำบุญให้
ทาน สร้างความดี ไปที่ไหนไม่อดอยากขาดแคลน อย่างพระพุทธเจ้าเสด็จไปไหน
เคลื่อนไปด้วยวัตถุสิ่งของของไทยทานที่เขานำบูชาพระองค์ท่าน ถัดจากนั้นลงมา ยกตัว
อย่างเช่น บรรดาสาวกทั้งหลาย ดังปัจจุบันนี้ท่านยกพระสิวลีเป็นเอก เอตทัคคะ เลิศใน
ความเป็นผู้มีมือติเรกลากอันใหญ่หลวงมาก ไม่มีสาวกองค์ใดเสมอได้เลย ยกเว้นพระ
พุทธเจ้าเพียงพระองค์เดียว

พระสิวลีไปไหนเคลื่อนไปด้วยเครื่องไทยทาน เทวบุตร เทวดา อินทร์ พรหม
นิรมิตแปลงตนมาทำบุญให้ทานจนได้ ๆ ไม่มีคำว่าอดอยากขาดแคลน มีแต่ความเหลือ
เฟือ คือพระสิวลี นี่เรามาเห็นปัจจุบันของท่าน เราก็แปลกประหลาดจิตใจว่า ทำไมพระ
สิวลีถึงมือติเรกลาก มีคนเคารพนับถือมากมายยิ่งกว่าพระสาวกทั้งหลาย ซึ่งเป็นพระ
อรหันต์ด้วยกัน แต่เวลาพิจารณาตามสาเหตุของท่านที่ดำเนินมานั้น พระสิวลีนี้เป็นนัก
เสียสละมาตั้งแต่เดิม ไม่มีคำว่าติดต้นอันด้วยความตระหนี่ถี่เหนียวประการใดเลย ได้มา
มากน้อยเฉลี่ยเพื่อแม่ทั้งเพื่อนบ้าน ทั้งการทำบุญให้ทาน เรียกว่าเป็นนักเสียสละ อยู่
ด้วยความเสียสละ นิสสัยใจคือเป็นไปด้วยศีลด้วยธรรม คือความเสียสละตลอดมาทุกภพ
ทุกชาติ

แม้ไปเป็นสัตว์ก็เฉลี่ยเพื่อแม่แก่สัตว์ สัตว์ไม่ได้กินเจ้าของอดตายก็ยอม เสียสละ
ให้เพื่อนฝูงไป เวลามาคือเป็นมนุษย์ก็เป็นนักทำบุญให้ทาน เวลาประชาชนเขามีการทำ
บุญให้ทานมากน้อยที่ไหนก็ตาม เขาต้องมาเชื่อเชิญพระสิวลีที่เป็นมรवासด้วยกันไป
เป็นหัวหน้าหัวหน้านั้นละ ไปทำบุญให้ทาน เป็นหัวหน้าอยู่ตลอดมา ๆ จนกระทั่งวาระสุด
ท้าย ขอสรุปความเอาเลย ท่านสร้างบารมีมาด้วยความเสียสละ เวลาวาระสุดท้ายท่าน
มาบำเพ็ญได้ตรัสรู้ธรรมขึ้นมาเป็นพระสิวลีองค์อรหันต์ แล้วพระพุทธเจ้าทรงยก
เอตทัคคะ คือตั้งสมณศักดิ์ให้เลิศเลอกว่าบรรดาสาวกทั้งหลาย ในความเป็นผู้มี
มือติเรกลากมาก ไม่มีใครเสมอเลย

นี่จะว่าพระพุทธเจ้าลำเอียงก็ไม่ได้ เพราะอำนาจแห่งสายบุญสายกรรมของท่าน
ทำมาอย่างนั้น มาปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนในภพสุดท้ายของท่าน พิจารณาแล้วว่า
เลิศเลอกว่าบรรดาสาวกทั้งหลายที่เป็นพระอรหันต์ด้วยกัน เพราะอำนาจแห่งการให้

ทานนั้นแลเป็นเครื่องสนองทานมา นี่ละอำนาจแห่งการให้ทาน เพราะฉะนั้นเราเป็นลูกชาวพุทธขอให้ระมัดระวังอย่ามีแต่ความเห็นแก่ตัว ความเห็นแก่ตัวเห็นแก่ได้เป็นภัยแก่ตนเอง และตัดทางสัมพันธ์ของเพื่อนฝูงไปได้ ไม่มีใครกล้าสนิทสนมใกล้ชิดติดพันกับเรา เพราะเราเป็นคนตระหนี่ถี่เหนียว

นอกจากความเป็นคนตระหนี่ถี่เหนียวแล้วยังเป็นความเห็นแก่ตัว เห็นแก่ได้ เอารัดเอาเปรียบ ได้แง่ใดมุมใดมีแต่จะเอาทั้งนั้น ๆ เพราะฉะนั้นเพื่อนฝูงจึงเข้าไม่ติด ไปที่ไหนไม่ค่อยมีเพื่อนฝูง แม้ที่สุดตายลงไปแล้ว เขาก็ไปเผาศพเพียงเล็กน้อยไม่มีมาก ผิดกันกับคนที่มึนจิตใจอันกว้างขวางอยู่มากทีเดียว ซึ่งมีชีวิตอยู่ไปไหนเพื่อนฝูงมีมาก เพราะเห็นแก่เพื่อนแก่ฝูง มีความเสียสละ ไม่เอารัดเอาเปรียบ ถ้าจะพูดแบบทางโลกเรียกว่ายอมเสียเปรียบเสมอไป เพื่อนฝูงอดอยาก เราอดก็อดได้ เสียสละให้เพื่อนฝูงไปเรื่อย ๆ นี่การทำบุญให้ทาน

นอกจากนั้นมึนสัจปัจจัยทำบุญให้ทานประจำวัน ได้มามากน้อยอันนี้แบ่งไว้สำหรับรับประทาน อันนี้แบ่งไว้สำหรับใช้สอย สำหรับทำงานการประเพณีนั้น ๆ เป็นประโยชน์ทางนั้น ๆ อันนี้แบ่งไว้ให้ทาน ต้องแยกต้องแบ่งไว้เสมอ เพราะเราเป็นผู้รับผิดชอบในสมบัติของเรา อย่าให้สมบัตินี้กลับมาเป็นพิษเป็นภัย สร้างความตึบตันอันตู่ให้แก่เราเพราะความตระหนี่ถี่เหนียว ให้มีความเสียสละ ไปที่ไหนให้มีจิตใจอันกว้างขวางให้อภัยกันเสมอ นี่เรียกว่าชาวพุทธ

ชาวพุทธไม่เห็นแก่ตัว เก็บความรู้สึกไว้ได้ดี มีความอดความทน ไม่พูดแบบปากเปราะ ๆ ไปที่ไหนปากเปราะ คุณคนนั้น ว่าคนนี้ นินทาคนนั้น ไปที่ไหนมองดูแต่โทษของเขา ไม่มองดูโทษของตัวเองซึ่งมีเท่าฟ้าเท่าแผ่นดิน ไปที่ไหนได้แต่ความไม่ดีมาประจานกัน ไปนั้นคนนั้นเป็นอย่างนั้น คนนี้เป็นอย่างนี้ เจ้าของเป็นยังงี้ไม่ดูตัวเอง นี่เรียกว่าคนหมดธรรมะ แล้วมีแต่ฟืนแต่ไฟ สุดท้ายก็ไม่มีใครอยากคบค้าสมาคม มันจะเป็นขี้ปากของคนตัวนินทาปากเปราะนั้นไป นี่แหละความตระหนี่ถี่เหนียว มันไม่เห็นความกว้างขวางอะไรนะ ไม่เห็นเพื่อนเห็นฝูง เพื่อนฝูงก็มีคุณค่าเท่ากันกับเรา เขาเป็นคนจนเขาก็มีหัวใจ เราเป็นคนมีก็มีหัวใจ ต่างคนต่างอาศัยซึ่งกันและกัน

แม้ที่สุดตั้งแต่เศรษฐกิจยังมีคนใช้เป็นเครื่องหนุนหลังให้เป็นเศรษฐกิจได้ ถ้ามีแต่ลำพังเศรษฐกิจคนเดียว หาเงินหาทองจะได้ที่ไหนพอมมาเป็นเศรษฐกิจ ต้องอาศัยลูกน้องทั้งหลายมาสนับสนุน รายได้ก็หนุนขึ้นมา ๆ ลูกน้องก็อาศัยนาย นายก็อาศัยลูกน้อง ต่างคนต่างอาศัยกัน นี่คนมีหัวใจด้วยกัน เศรษฐกิจก็เป็นคนมีธรรม ประหนึ่งว่าเป็นพ่อเป็นแม่ของคนงานทั้งหลาย คนงานทั้งหลายก็กลายเป็นลูกเป็นเต้าขึ้นมา ถือเศรษฐกิจเหมือนพ่อเหมือนแม่ เรื่องทะเลาะเบาะแว้ง เรื่องราวต่าง ๆ ไม่มีในวงการงานนั้น ๆ บริษัท

นั้น ๆ เพราะหัวหน้าเป็นคนดี เศรษฐีกับลูกน้องก็มีหัวใจด้วยกัน ต่างคนต่างเห็นใจซึ่งกันและกัน แล้วสมัคสมานด้วยความสนิท ตายใจกันได้คนเรา นี่ละการทำบุญให้ทาน การเห็นใจซึ่งกันและกันจึงเป็นความถูกต้องดีงาม

เรื่องศีลก็ควรจะมีการรักษาบ้างสำหรับชาวพุทธเรา เฉพาะอย่างยิ่งศีลข้อที่ ๓ คือกาเมสุ มิจฉาจาร ขอให้ท่านทั้งหลายได้ระมัดระวังให้มากที่สุด อันนี้คือตัวพินตัวไฟ ที่ร้ายกาจมากก็คือไฟกาเมสุ มิจฉาจาร กินไม่เลือก มีอะไรกินเลย ๆ ไม่เลือก นี่แหละ คือสร้างพินสร้างไฟให้แก่กันและกัน เช่น สามิไปทำ สร้างไฟเผาหัวอกเมีย บางรายจน ออกจะแตกนอนไม่หลับ ถึงเป็นบ้าไปก็มีเพราะความเสียใจ เนื่องจากสามิของตนเอาไฟมาเผา ก็เพราะไปติดหญิงอื่นนั่นแหละเห็นดีกว่าเมีย เมียติดแนบอยู่กับตัวก็ไม่มอง ไปมองหญิงกาฝาก หญิงเปรต หญิงผี ซึ่งมันคอยกินตับนั้น เอามากินตับเมีย เมียเลยจะสลับสไล นี่คือการทำลายศีลธรรม

กาเมสุ มิจฉาจารท่านเทียบว่าเหมือนไฟในเตา เป็นรื้อกันไว้อย่างดี อย่าไปทำ ความชั่วช้า ทางฝ่ายเมียหรือฝ่ายผัวถ้าต่างคนต่างปฏิบัติตัวดีแล้ว พินไฟเหล่านี้ไม่มี จะไปทำการงานนอกบ้านในบ้านที่ไหนไปเถอะ ไปด้วยความตายใจ ชื่อสัตย์สุจริตฝาก เป็นฝากตายต่อกันแล้ว ได้อะไร ๆ มาเป็นอวัยวะเดียวกัน เฉลี่ยเผื่อแผ่ถึงกันหมด แล้วตายใจอบอวน เศรษฐีถ้ามีธรรมอย่างนี้แล้วเศรษฐีก็อบอวน คนจนก็อบอวน ขอให้มีธรรม แทรกอยู่ในสถานที่ใดเกิด คนนั้นจะมีความอบอวน สกุนนั้นจะมีความอบอวน สังคม นั้นจะอบอวน นี่แหละของสำคัญอยู่ที่ธรรม ถ้าไม่มีธรรมแล้วเดือดร้อนรันทวย

ขอให้พี่น้องทั้งหลายรับไว้เป็นหลักใจอันสำคัญ คือกาเมสุ มิจฉาจาร กาเมสุ มิจฉาจารก็ได้แก่ โรคราคะต้นหา โรคกินไม่พอ โรคฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ก็คือโรคอันนี้แหละ สร้างพินสร้างไฟ ไม่รู้จักบาปจักกรรมคือโรคประเภทนี้ ถ้างลงได้ลงล้าเข้าแล้ว หมาก็ฟาดไปได้นะ มันไม่ได้กินหมามันก็ฟาดหมา เข้าใจไหมพวกนี้พวกเปรตอาหารไม่พอ เมียมีทั้งคนไม่สนใจดู ผัวมีทั้งคนไม่สนใจดู สู้อาหารเปรตไม่ได้ เทียวหาเก็บตกที่นั่น หาเก็บตกที่นั่น ครั้นทำไปแล้วก็เอาพินเอาไฟมาเผาอีกฝ่ายหนึ่งให้เดือดร้อนไปตาม ๆ กันหมด นี่คือการไม่มีธรรม ให้กิเลสทำงานเอาพินเอาไฟมาเผาเรา เป็นเศรษฐกิจหาความสุขไม่ได้ ถ้าประพฤติตัวอย่างนี้แล้ว

อย่าเอาความเป็นเศรษฐกิจมาวัดผู้มีศีลธรรมเลย ซึ่งเขามีความสุขดีกว่า เศรษฐีเป็นไหน ๆ เพราะเขาไม่ก่อความเดือดร้อนแก่กัน ถ้าเศรษฐกิจศีลธรรมแล้ว ทุกตะเชียวใจอยู่ด้วยกันก็เป็นสุข ทุกตะเชียวใจสามิภรรยาที่มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อกัน เขาอยู่ด้วยกันเป็นสุข ๆ เศรษฐีสู้เขาไม่ได้ถ้าเป็นเศรษฐกิจประเภทเมียไม่พอ ถ้าเศรษฐกิจประเภทที่มีขอบเขตแล้วดีเหมือนกัน เป็นผู้ใหญ่เท่าไรยังทำความสุขให้โลกได้อย่าง

กว้างขวาง โลกนับถืออย่างกว้างขวางไม่มีประมาณเลย คือเศรษฐกิจที่มีธรรมในใจ ผิดกันกับเศรษฐกิจที่มีความตระหนี่เหนียวแน่น แต่มากไปด้วยราคะตัณหา มีเมียดังที่คนไม่ทราบ ส่วนมากเป็นอย่างนั้นปัจจุบันนี้

ถ้าใครว่ามั่งมีศรีสุข มียศถาบรรดาศักดิ์สูงขึ้นบ้าง ๆ เมียมันก็สูงขึ้นไปตามกัน เป็นบ้าไปตาม ๆ กัน เรียนสำเร็จเป็นดอกเตอร์ดอกแต้มา ไอ้ดอกเตอร์ดอกแต้มันมีความหมายอะไร ไอ้กิเลสตัณหากามกิเลสนี้ต่างหากมันเหยียบหัวดอกเตอร์ให้เสียคนไปอย่างสด ๆ ร้อน ๆ ได้พากันดูไหม มีไหมในเมืองไทยเรา呢 หรือว่าธรรมท่านหาเรื่องอุทริ หลวงตาบัวหาเรื่องอุทริมาเธอ มันมีไหม นี่แหละถ้าไม่มีธรรมแล้วความรู้ที่เรียนมามากน้อยจะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ต้องเป็นเครื่องมือเพื่อทำความเสียหายอย่างเฉลียวฉลาด และร้ายแรงไม่ต้องสงสัย เพราะคนมีความรู้มากทำความชั่วเสียหายได้มาก ยิ่งกว่าคนธรรมดาตาสีตาสาเป็นไหน ๆ

ถ้ามีธรรมแล้วความรู้ที่เรียนมามากน้อยนั้น เป็นเครื่องมือที่ดีสำหรับดำเนินงานด้วยความชอบธรรมได้เป็นอย่างดี ขอให้มั่งมีธรรมภายในใจ วันนี้เป็นโอกาสอันหนึ่งที่ได้มาเทศนาว่าการอบรมบรรดาพี่น้องลูกหลานทั้งหลาย ขอให้เข้าไปคิดไปอ่านบ้างนะ เมืองไทยเราเป็นศาสนาพุทธ เดียวนี้มันเป็นคลังของกิเลส เป็นส้วมเป็นถ่านของกิเลส ไปเสียมากต่อมาก แทบจะไม่มีศาสนาติดตัวเลย อย่าว่าแต่ประชาชนเลย แม้แต่พระแต่เณรหัวโล้น ๆ มันก็สร้างความชั่วได้อย่างหน้าด้าน

นี่ละอำนาจแห่งกิเลสตัณหา เมื่อมันมีมากแล้วมันไม่เห็นแก่หน้าใครนะ หน้าใครมันเหยียบได้ทั้งนั้น ๆ หัวโล้น ๆ มันก็เหยียบได้ ผ้าเหลืองเหยียบได้ ถ้าใจไม่เป็นศีลเป็นธรรมเสียอย่างเดียว เอาผ้ามาห่มมาคลุมก็ขึ้นก็ตามผ้าเหลือง ไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย โกงมอมยาโกงตั้งแต่เพียงผมออก ฟาดมันหมดทั้งหนังเลย ให้เหลือแต่กะโหลกศีรษะ กิเลสมันก็เหยียบอยู่บนกะโหลกศีรษะ สร้างความชั่วได้อีกต่อไปนั่นแหละ ถ้าไม่มีธรรมเข้ามาจำกัดปิดเป่ามันแล้ว กิเลสจะแผลงฤทธิ์มากขึ้นทุกวัน ๆ

นี่แหละจึงขอเตือนบรรดาพี่น้องทั้งหลาย รื้อฟื้นตนขึ้นมาจากความประพฤติดิพพลาดด้วยความลึมเนื้อลึมตัว หรือด้วยความคละเคล้ากันกับประเทศนั้นประเทศนี้ โลกภายนอกภายในมาคละเคล้ากัน ส่วนมากเขาไม่มีชนบประเพณีอะไร เขาเรียนวิชาหมาเดือน ๙ มาจนเข้าของ หมาเดือน ๙ เดือน ๑๒ ไม่มีขอบมีเขตมีเหตุมีผลอะไรเลย ไปที่ไหนติดพันกันไปเหมือนหมาเดือน ๙ เดือน ๑๒ เราเคยมีขอบมีเขตมาตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย มีหลักประเพณีศีลธรรมประจำใจ ครั้นเวลามาประสพพบเห็นคละเคล้ากันมาแล้ว เราเลยลึมเนื้อลึมตัว เอาเขาเป็นตัวอย่าง เลยเอาเขาเป็นตัวอย่างของคนไป ไปที่ไหนก็เลยดูไม่ได้นะเวลานี้ เลอะเทอะไปหมด เพราะเรื่องคละเคล้านั่นแหละ

ขอให้มีธรรมติดแนบภายในหัวใจของเรา อย่าลืมนื้อลืมตัว ไปไหนก็ไปเถอะ คนมีธรรมในใจจะไม่ลืมนื้อลืมตัว มีความสมบูรณ์พูนผลด้วยศีลด้วยธรรม ด้วยความสุจริตธรรมตลอดไปนั่นแหละ ถ้าไม่มีศีลธรรมเสียอย่างเดียว เรื่อย่าหวังครองความสุข ความเจริญจากความเป็นผู้มีกิเลส สังสมกิเลสไว้ภายในหัวใจของเราให้มากมูน ๆ ด้วยกันทั้งประเทศนี้เลย จะหาความสุขไม่ได้ ไปที่ไหนจะมีแต่พินแต่ไฟ

ถ้าสังสมอรรถธรรมแล้วทุกสิ่งทุกอย่างในเมืองไทยเรานี้อดอยากอะไร ไม่เห็นมีอดอยากอะไร ไปภาคไหนก็เหมือนกัน ที่อยู่ ที่กิน ที่หลับที่นอน อาหารการบริโภค ไปที่ไหนไม่อดอยาก มันอดอยากแต่ศีลแต่ธรรมที่จะทำให้ตัวให้เป็นคนดี ไม่นำมาใช้กัน มีแต่ความหิวโหยประพุดิตัวตามความหิวโหย มีอะไรผ่านเข้ามาคว้ามบ ๆ แล้วสร้างแต่ความชั่วใส่ตัวเอง จนกลายเป็นนิสัยฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ไม่มีขอบเขต เลยกลายเป็นว่าเมืองไทยทั้งประเทศเป็นแหล่งแห่งนรกอเวจีก็ได้ เป็นแหล่งแห่งส้วมแห่งถ่านก็ไม่ผิด

ถ้าไม่มีธรรมเข้าแทรกเสียอย่างเดียวเป็นส้วมเป็นถ่านได้ คนนี้ชั่วได้ทั้งนั้น คนกลายเป็นสัตว์ได้แม้ไม่มีหางก็ตามนะ เรื่อย่าเอาทางมาประกันว่าการเป็นสัตว์ต้องมีหาง ๆ คนเป็นสัตว์ไม่มีหางก็เป็นได้ ตั้งแต่เวลามันเป็นมันยังไม่ถามหาหางมันว่า ไง ที่นี้เป็นแล้วจึงมาถามหาหางอะไร ตัวเป็นสัตว์แล้วเลยยิ่งกว่าสัตว์ไม่มีหางก็เป็นได้ เก่งกว่าสัตว์ไปอีก นี่แล้ว มนุษย์ประเภทนี้เลวมาก อย่างนำมาใช้ ขอให้ท่านทั้งหลายฟังเสียงอรรถเสียงธรรม เสียงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์บ้าง อย่างน้อยเราจะเป็นลูกศิษย์ที่มีครู ไม่เตลิดเปิดเปิงหาฝั่งหาฝา หาที่เกาะที่ยึดไม่ได้ จะกลายเป็นคนเหลวแหลกแหวกแนวตลอดไป

เกิดมานี้เราก็อทราบกันแล้วว่า เราเกิดเป็นมนุษย์ แต่เราเกิดมาจากภพชาติใด ก็เกิดมาด้วยอำนาจแห่งกรรมอันดีงามของเราถึงได้มาเป็นมนุษย์ และมนุษย์ก็มีชั้นวรรณะต่างกัน ๆ ให้ภาคภูมิในวาสนาของตน แล้วสร้างคุณงามความดี เพิ่มพูนบารมีอันนี้ยิ่ง ๆ ขึ้นไป เราจะมีสุขความเจริญก้าวหน้าเป็นลำดับ ตายแล้วเราก็มีความอบอุ่นภายในใจ สมบัติเงินทองเราก็นำมาใช้ที่เป็นประโยชน์ อันใดที่เป็นประโยชน์เราก็นำมาใช้ในเวลามีชีวิตอยู่ เวลาตายไปแล้วธรรมสมบัติที่เราสร้างมาด้วยการให้ทานรักษาศีล เจริญเมตตาภาวนาก็จะเป็นสมบัติอันล้ำค่า อบอุ่นกับหัวใจเรา นี่ผู้มีความดีอยู่ที่ไหนไม่ครีไม่ล้าสมัย ความดีเต็มหัวใจแล้วอยู่ไหนสบาย ๆ

เรามีทานก็ภาคภูมิกับทานของเรา ผลแห่งทานจะเป็นธรรมบุญกุศล เครื่องหนุนจิตใจของเรา มีศีลก็ดี ยิ่งมีการเจริญเมตตาภาวนาด้วยแล้วยิ่งแน่นย่ำมากทีเดียว นี่ละให้พากันสร้างความคิด อย่าลืมนื้อลืมตัวด้วยความคละเคล้าที่เป็นมาทุกวันนี้ ไม่มีเขตมี

แดนนะ มาที่ไหน ๆ ส่วนมากมีตั้งแต่มาเพื่อความเสียหายแก่คนที่ลืมหูลืมตาอยู่แล้วนั้นแล ให้พากันระมัดระวังให้ดี

ข้อสำคัญที่จะเน้นหนักในเวลานี้ก็คือจิตตภาวนา บรรดาชาวพุทธเราประหนึ่งว่า ไม่มีใครกล่าวขวัญถึงเลยนะ ภาวนาไม่มีใครพูดถึง อย่างมากก็มีทานตามนิสัยของพ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยายพาทำมา ศีลแทบไม่มี ศีลปาณาฯ ขึ้นไปถึงสุราฯ ห้าข้อนี้ซึ่งเป็นสมบัติของมนุษย์ชาวพุทธเราจะรักษาได้ แต่ไม่ค่อยมีใครสนใจ นี่ก็เสียข้อหนึ่ง

แล้วยังการภาวนาด้วยแล้ว จิตยังฟุ้งเพ้อเห่อเหิม ไม่มีความสงบเย็นใจบ้างเลย ตั้งแต่ตื่นนอนถึงหลับ ๆ ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งถึงวันตายไม่เคยมีภาวนาให้ความสงบใจได้เลย นี่เสียมากนะ ขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ทำจิตตภาวนาบ้าง อย่างน้อยเวลาจะหลับจะนอน ให้พากันไหว้พระสวดมนต์เรียบร้อยแล้วก็ให้นั่งภาวนา การนั่งจะนั่งพับเพียบ หรือนั่งขัดสมาธิ นั่งแบบไหนก็ได้ แล้วสำรวมใจ ให้นึกน้อมถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ แล้วนำธรรมบทใดที่เห็นว่าถูกต้องกับจริตนิสัยของตนมาบริกรรม เช่น พุทโธ หรือธัมโม หรือสังโฆ หรืออานาปานสติ เป็นต้น เข้ามาเป็นคำบริกรรมภายในจิตใจ ให้จิตเราทำงานกับคำบริกรรมนี้ เช่น พุทโธ ๆ

จิตมันเคยทำงานกับกิเลสทั้งหลายตั้งแต่ตื่นนอนจนกระทั่งบัดนี้ เราจะพาทำงานกับธรรม แล้วให้ความคิดความนึกทั้งหลายประมวลตัวเข้ามาสู่คำบริกรรมคำเดียว คือ พุทโธ ธัมโม หรือสังโฆ บทใดก็ได้ แล้วให้มีสติกำกับอยู่กับนั้น ใจของเราเมื่อมีธรรมเข้ากำกับรักษาแล้ว กิเลสจะหลุดลากออกไปให้คิดในแง่ต่าง ๆ นี่จะค่อยเบาลง ๆ แล้วบังคับจิตด้วยสติ นำคำบริกรรมเข้ามาเป็นงานให้จิตทำ มีสติควบคุม จิตใจจะมีความสงบเย็น นี่เรียกว่าดับเครื่อง เพราะจิตมันคิดทั้งวัน ให้เปิดเครื่องด้วยธรรม กิเลสเปิดเครื่องตั้งแต่ตื่นนอนไม่มีวันหยุดเลย บัดนี้ระงับกิเลสทำงาน ให้มาเป็นธรรมทำงาน คิดเหมือนกัน แต่คิดเป็นธรรม คำบริกรรมเป็นธรรม

เรื่องคำบริกรรมเป็นธรรมนี้สร้างความร่มเย็นให้แก่จิตใจ แต่อารมณ์กิเลสนี้เป็นพิษเป็นไฟทั้งนั้น เมื่อจิตเอาธรรมเป็นคำบริกรรม ยึดกับธรรมด้วยความมีสติ แล้วจิตใจจะเย็นขึ้นมา ๆ การภาวนานี้รู้สึกกว้างขวางมากทีเดียวในจิตของนักภาวนาทั้งหลาย อย่างน้อยก็มีความสงบให้เห็นปรากฏภายในจิตใจ มากกว่านั้นจะแสดง ความแปลกประหลาดและอัศจรรย์ขึ้นที่ใจของตนเป็นลำดับลำดับ ตามแต่จิตมีความสงบละเอียดมากขึ้นเพียงไร ความแปลกประหลาดอัศจรรย์จะเพิ่มตัวขึ้นเป็นลำดับ ๆ นี้แลทำให้ชาวพุทธเราผู้มีภาวนาประจำใจ และหนักในภาวนา ให้เกิดกำลังใจต่อพระพุทธศาสนามากขึ้นเป็นลำดับลำดับ

การให้ทานเราให้ทานตามนิสัยมา คือปู ยา ตา ยาย พาทำมา พอมีการภาวนา จิตใจแน่วแน่เข้าสู่รรณสูธรรม แล้วแน่วแน่ต่อการเชื่อบุญเชื่อกรรม การให้ทานจะเน้นหนักเข้าไป มีแก่นสารออกไป มีหน้าซื่อสุจริตมาเอง สมาธิ ปัญญาจากการภาวนาเอง จิตใจของเราจะเยือกเย็นไปหมด จิตใจเยือกเย็นนี้สำคัญมากนะ รวมแล้วเรียกว่ากิเลสก็อยู่ที่ใจ สร้างกองทุกข์ที่หัวใจของเรา ไม่ได้สร้างที่อื่นนะ สร้างแล้วอยู่ที่หัวใจของเรา ธรรมเราก็สร้างที่หัวใจ เวลาความสุขเกิดขึ้นก็เกิดขึ้นที่หัวใจ จนแปลกประหลาด อัศจรรย์ล้นโลกล้นสงสาร จะล้นที่หัวใจของผู้ภาวนานั้นแล

พระพุทธเจ้าก็ล้นที่ภาวนา พระสงฆ์สาวกธรรมล้นหัวใจที่การภาวนา จึงขอให้พี่น้องทั้งหลายได้ยึดไปปฏิบัติพอเป็นแนวทาง สมกับที่เราเป็นลูกชาวพุทธบ้าง การเทศนาว่า การเกี่ยวกับด้านภาวนาแทบจะไม่มีว่าใครสอนให้ภาวนาบ้าง ก็มีแต่หลวงตาบัวผิบบ้างคนเดียวแหละสอนให้โลกฟัง เป็นบ้าก็จริง แต่เราได้ธรรมมาสอนพี่น้องทั้งหลายนี้เราก็ได้แบบเป็นบ้าของเรา คือบ้าภาวนา เราเอาจริงเอาจังภาวนา เวลาล้มลุกคลุกคลานจิตใจมืด กับบุญกับบาปอะไรไม่รู้เรื่องรู้ราว แต่เวลาภาวนาลงไปจิตใจมีความสงบเยือกเย็น เป็นของแปลกประหลาดอัศจรรย์ เกิดความเชื่อความเลื่อมใส มั่นใจเข้าไปเป็นลำดับลำดับ จนกระทั่งจิตใจมีความสว่างไสวขึ้นมาเป็นชั้น ๆ ขยับเลย

นี้จะสรุปให้พี่น้องทั้งหลายฟัง เพราะเวลานี้กำลังวังชาก็รู้สึกว่าย่อยอ่อนลงแล้ว ๆ จะเทศน์ไปไม่ได้นาน ที่นี้เวลาภาวนาเข้าไปจิตยิ่งมีความแปลกประหลาดอัศจรรย์ ซึ่งแต่ก่อนตั้งแต่เกิดมาเราไม่เคยเห็น พอได้ปรากฏขึ้นในขณะภาวนาเท่านั้น กระหม่อมย้วย ย่อง เป็นอารมณ์ความรักใคร่ใฝ่ใจกับจิตตภาวนาไปเรื่อย ๆ ก็ยิ่งเพิ่มความหนักแน่น มั่นคงเข้าไปเรื่อย ๆ จิตใจก็ปรากฏผลขึ้นมา แปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาเรื่อย ๆ จนเป็นจิตมีความสงบแน่ว จากนั้นเป็นความสว่างไสวออกทางด้านปัญญาแพรวพราว สิ่งที่ไม่เคยรู้เคยเห็นก็ปรากฏขึ้นมาด้วยความแม่นยำ ๆ ไม่สงสัยผู้ใด แม้พระพุทธเจ้าประทับอยู่ข้างหน้าก็ไม่ไปทูลถามท่าน เพราะเป็นสิ่งเดียวกัน เห็นอย่างเดียวกัน รู้อย่างเดียวกัน ทั้งสิ่งภายนอกทั้งภายใน คือธรรมความสว่างไสวเกิดอยู่กับใจ

ทั้งสิ่งภายนอก พวกเปรต พวกผี พวกอสุรกาย นรกอะไรเหล่านี้ นี่เรียกว่าสิ่งภายนอก มันก็เกี่ยวโยงกันไปหมดกับจิตดวงนี้ที่ไปรู้ไปเห็น และยอมรับสิ่งเหล่านี้ว่ามี ๆ เหมือนเรามาสู่สถานที่นี้ โรงเรียนหลังนี้เราเชื่อไหมว่ามี แต่ก่อนเราก็ไม่ได้สนใจ เวลามาแล้วเป็นยังงี้ไม่มีไหม แล้วสิ่งทั้งหลายที่เคยมีมาตั้งนานตั้งกับตั้งกลบเราไม่เคยเห็น เราก็ไม่สนใจ แต่เวลาภาวนามันเห็นเข้ามา ๆ ชนิดต่าง ๆ ประเภทต่าง ๆ ซึ่งเราไม่เคยเห็น เห็นแล้วแปลกประหลาดจิตใจ พวกเปรตทำไมเป็นอย่างนี้ ๆ เปรตชนิดนั้นอย่างหนึ่ง เปรตชนิดนี้อย่างหนึ่ง สัตว์ชนิดนั้นมีหลายประเภท ๆ เต็มท้องฟ้า

มหาสมุทร ไม่ว่าในน้ำบนบก มีพวกสัตว์ทั้งหลายที่เสวยกองทุกข์ของตัวอยู่ทั่วแดนโลกธาตุนี้ มันก็เห็นไป ๆ แล้วไม่เชื่อจะทำยังงี้ก็เราเห็นเอง

อย่างท่านทั้งหลายมาเห็นโรงเรียนหลังนี้เชื่อไหมว่า โรงเรียนหลังนี้มี โรงเรียนหลังนี้สูง ต่ำ กว้าง แคบ ประการใด ท่านทั้งหลายสงสัยไหมทั้ง ๆ ที่ไม่เคยเห็น เวลามารู้แล้วสงสัยไหม อันนี้ก็เหมือนกัน สิ่งทั้งหลายที่ปรากฏมานมนาน ที่พระพุทธเจ้าทรงประกาศสอนโลกมานมนานทั้งฝ่ายดี ฝ่ายชั่ว เพราะพระองค์ทรงรู้ทรงเห็นเต็มพระทัยแล้วมาสอนพวกเรา เรายังไม่รู้ไม่เห็น แต่เวลาได้รู้เห็นเข้าไปมันก็แบบเดียวกันกับที่เราได้เห็นโรงเรียนหลังนี้แหละ จะไปทูลถามหรือจะไปถามผู้ใด ใครเป็นคนมาสร้างโรงเรียนหลังนี้ มาจากบริษัทใด ใครเป็นคนมาสร้าง สร้างแต่เมื่อไรไม่ต้องถาม พอมองเห็นโรงเรียนนี้ยอมรับทันทีว่าโรงเรียนนี้มี กว้างแคบขนาดไหนเห็นประจักษ์

อันนี้พวกสัตว์ทั้งหลายที่มีอยู่ในแดนโลกธาตุ มีประเภทต่าง ๆ กัน มันจะเห็นทั่วถึงไปโดยลำดับลำดับ เต็มอำนาจของผู้มีนิสัยในทางนั้นลึก ดั้น หยาบ ละเอียดย่างกันนั้นแล แล้วจะไปทูลถามพระพุทธเจ้าหาอะไร ก็มันมีอยู่ เหมือนเราไม่ถามผู้ก่อสร้างคือใครนั้นแหละ สร้างโรงเรียนหลังนี้คือใครไม่ถาม เห็นประจักษ์โรงเรียนแล้วพอใจ อันนี้ก็เหมือนกัน เมื่อเห็นสิ่งทั้งหลายตามที่พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้แล้ว มันก็ยอมรับ ๆ พอใจ ๆ ที่นี้ธรรมพระพุทธเจ้าสอนให้ละกิเลส ความโลภเป็นภัยอย่างไรบ้าง ความโกรธเป็นภัยอย่างไรบ้าง ราคะตัณหาเป็นภัยอย่างไรบ้าง ชำระชักฟอกไปโดยลำดับลำดับ จนกระทั่งความโลภอ่อนตัวลง ๆ ความโกรธก็อ่อนไปตาม ๆ กัน ราคะตัณหาอ่อนตัวลงด้วยการชำระสะสาง เบาลง ๆ

ฟาดจนกระทั่งถึงความโลภหมดไม่มีในใจ ไฟก็หมดไปในขณะเดียวกันคือความทุกข์ทั้งหลาย ความโกรธ ความเคียดแค้น ราคะตัณหา ขาดสะบั้นไปตาม ๆ กันหมด บรรดาที่เป็นไฟเผาหัวอกเรามาตั้งแต่ก่อนขาดลงไปพร้อม ๆ กันหมดแล้ว เราประจักษ์ใจของเราแล้วเราจะไปถามใคร ที่นี้โทษแห่งความมีกิเลสที่เป็นพินเป็นไฟเผาไหม้ในหัวใจนี้ กับคุณแห่งธรรมที่ชำระกิเลสทั้งหลายออกจากใจหมดโดยสิ้นเชิงนี้ต่างกันอย่างไรบ้าง เราจะไปถามพระพุทธเจ้าหาอะไร โทษแก่เห็นประจักษ์อยู่กับตัวเอง เผาหัวอกอยู่กับทุกคน ๆ เพราะกิเลส แล้วกิเลสมันมีไหมในหัวใจของเรา ความทุกข์ ทุกข์เพราะอำนาจของกิเลส แล้วจะไปสงสัยที่ไหนว่ากิเลสมีอยู่ที่ไหน มาสร้างความทุกข์ให้ที่ไหน มาสร้างความทุกข์ขึ้นที่หัวอกของเรา

เมื่อปราบมันเรียบลงไปด้วยการปฏิบัติ เฉพาะอย่างยิ่งคือจิตตภาวนา ชำระสะสาง ระวังตนตัวตลอดเวลา แล้วกิเลสเหล่านี้เบาลง ๆ เอาจนกระทั่งธรรมะมีกำลังกล้าสามารถแล้ว ปราบกิเลสคือความโลภ ความโกรธ ราคะตัณหา หมดในหัวใจโดยสิ้น

เชิง ตั้งแต่บัดนั้นมาแล้ว ทุกข์ตัวใดที่จะปรากฏขึ้นในจิตอีกไม่มีเลย เพราะกิเลสตัวสร้างทุกข์สิ้นซากลงไปแล้ว ก็มีแต่ธรรมบรมสุขเต็มหัวใจ นั่นแหละพระพุทธเจ้า พระอรหันต์ ท่าน ท่านครองธรรมประเภทนี้แล มาสอนพวกโลกทั้งหลาย มีพวกเราเป็นต้น ท่านไม่ได้มาสอนด้วยความหวีโหยโรยแรง ด้วยความกระหืดกระหอบ ความทุกข์ความร้อน ท่านสอนด้วยความอímพอกทุกอย่างแล้ว

ขอให้พากันนำไปประพฤติปฏิบัติ เพื่อจะได้เป็นสิริมงคลแก่จิตใจของเรา ที่เรียกร้องหาความช่วยเหลือจากเจ้าของตลอดมา เพราะจิตใจนี้ได้รับความทุกข์มากมาตลอด ไม่มีอะไรเป็นเครื่องเยียวยารักษา หรือชะล้างกัน ธรรมก็คิดไม่ได้ ท่านว่าทุกข์ก็ทุกข์ไปเสียจนกระทั่งทุกข์เบื่อแล้วหนีไปเอง จิตจางไปเอง ทุกข์มากทุกข์น้อยเกิดขึ้นมาแล้วไม่มีอะไรกำจัดรักษา ทุกข์ก็ดับไปเองเมื่อมันหมดกำลังของมัน ทุกข์ไปในพักนี้ เอาสร้างเหตุขึ้นมาอีก เป็นทุกข์ขึ้นมาอีก เผากันไปเรื่อย ๆ อย่างนี้ เพราะไม่มีธรรมเป็นเครื่องรักษา ไม่มีธรรมเป็นเครื่องกำจัด แต่ท่านผู้มีธรรมเป็นเครื่องกำจัด ทุกข์อะไรเกิดขึ้นมามากน้อย ท่านกำจัดด้วยธรรม ๆ สุดท้ายก็หมดไปโดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรเหลืออยู่ภายในใจเลย นั่นแหละจะเรียกว่าท่านวิเศษหรือไม่วิเศษ ท่านวิเศษอยู่โดยหลักธรรมชาติแล้ว นี่คือธรรม

ควรแก้ไขบางธรรมเหล่านี้ ถ้าไม่ควรแก้พวกเราทั้งหลายที่เป็นชาวพุทธจะไปควรแก้สัตว์ตัวใด ไม่เคยเห็นสัตว์ตัวใดที่จะมาเกิดทุนธรรมด้วยการรักษาธรรมอย่างนี้ได้เลย นอกจากมนุษย์ เฉพาะอย่างยิ่งคือชาวพุทธเราเท่านั้น จึงขอให้พากันตั้งอกตั้งใจอุตสาหะพยายามบำรุงรักษาจิตใจของตนให้ดี ความสุขท่านทั้งหลายจะปรากฏขึ้นที่ใจ เพราะความดีของท่านทั้งหลายนั้นแล เช่นเดียวกับความทุกข์ที่เกิดขึ้นเพราะเรื่องอำนาจของกิเลสพาสรางแต่ความชั่วช้าลามก แล้วก็เผาหัวอกตนตลอดเวลา เมื่อกิเลสหมดลงไปแล้วไม่มีอะไรสร้างทุกข์ มีแต่ธรรมล้วน ๆ เต็มหัวใจก็เป็นสุข จนกระทั่งถึงบรมสุข ดังพระพุทธเจ้าและพระอรหันต์ท่าน

วันนี้ได้แสดงธรรมให้พี่น้องลูกหลานทั้งหลายได้ยินได้ฟัง แล้ววันนี้ก้าวเข้ามาเห็นเด็กทั้งหลายแต่งตัวเนื้อแต่งตัวเป็นระเบียบอันดีงาม อันเดียวกัน เรามีความเมตตาสงสาร จึงได้พยายามสอนเด็กให้เป็นเด็กดี อย่าเถลไถล ให้ฟังเสียงครูผู้ปกครอง เด็กฟังเสียงครูผู้ปกครองเหมือนสัตว์ที่มีเจ้าของนะ สัตว์ที่มีเจ้าของไม่ค่อยมีอันตรายได้ง่าย แต่สัตว์ไม่มีเจ้าของนี้ตายได้ง่ายด้วย อันนี้เด็กก็มีเจ้าของ อยู่ในบ้านพ่อแม่เป็นเจ้าของ มาในวัดก็มีครูมีอาจารย์เป็นเจ้าของคอยแนะนำสั่งสอน ขอให้เชื่อให้ฟังคำของครูของอาจารย์แนะนำสั่งสอน เราจะเป็นเด็กดีไปเรื่อย ๆ แล้วก็สร้างที่ดีไปในตัว จนกลายเป็นนิสัย เป็นผู้ใหญ่ก็เป็นผู้ใหญ่ดีไปเรื่อย ๆ นะ

ขอให้ลูกหลานทั้งหลายได้นำธรรมเหล่านี้ไปปฏิบัติ เด็กดีก็น่าชม ผู้ใหญ่ดีก็น่าชม ประเทศชาติทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่เต็มไปด้วยแต่ผู้มีศีลมีธรรม ปฏิบัติตัวดีก็น่าชมทั่วหน้ากันทั้งประเทศไทยนั้นแล

การแสดงธรรมก็เห็นว่าสมควรแก่กาลเวลา ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลาย มีท่านผู้เป็นประธานเป็นต้น ให้ได้รับความสุขความเจริญรุ่งเรือง ปราศจากสิ่งใดก็ขอให้สิ่งนั้นซึ่งอยู่ในวิสัย สมความมุ่งมาดปราศนาทุกประการ และขอความสวัสดีจงมีแก่ท่านทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

อ่านและฟังธรรมเทศนาของหลวงตา วันต่อวัน ได้ที่

www.Luangta.com or www.Luangta.or.th